

Тајкуни развијали себе, а не Србију

Мада је од 2007. до прошле године из Фонда за развој подељено, по ниским каматама и дугим роковима отплате, чак око 92 милијарде динара, повећања производње, веће запослености и равномернијег развоја у Србији ипак није било.

Разлог за то је, по оцини Савета за борбу против корупције, у томе што је Фонд за развој новац давао фирмама познатих српских бизнисмена па до њега нису ни стигли они који нису имали политичке и друге везе с влашћу. Због тога је Савет за борбу против корупције доставио Влади Републике Србије, Министарству унутрашњих послова и Републичком јавном тужилаштву извештај „Анализа политичког утицаја на пословање Фонда за развој Републике Србије“, а Републичком јавном тужилаштву извештај је проследило Тужилаштву за организовани криминал.

Након прикупљања свих података и документације, Савет за борбу против корупције дошао је до закључка да је протекућих година Фонд за развој највише помагао услужну делатност, уместо да је новац усмерио у развој оних привредних грана које доносе и више радних места, али и већу зараду и извоз.

Узимали и нису враћали

Чланица Савета за борбу против корупције Јелисавета Василић објашњава за наш лист да се то антикорупцијско тело приликом анализе трошења државних пара суочило са чињеницом да Фонд за развој није никада радио оно због чега је основан.

— Иако је замишљен да помаже малим и средњим предузећима, он је чинио све само то не — каже Јелисавета Василић. — На основу прикупљене документације утврдили смо незакониту поделу кредита, да нико никада није контролисао како се паре троше и ко је тај ко их чак ни не враћа, да у УО седе политичари и много тога што јасно доказује да овакав фонд не треба да постоји и да од њега вајду имају само тајкуни а не и грађани Србије. Упозорили смо и ову владу Србије, али очигледно ни она неће радити другачије. Доказ за то је одлука да се новац социјалима у поплавама дели преко ове институције, што опет нико неће на прави начин контролисати.

Да подсетимо, Фонд за развој одобрава кредите за подстицање развоја привредних субјеката који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавним предузећима. Новац који Фонд не пласира до краја буџетске године враћа се у буџет Србије. Он треба да опслужује пројекте који би код комерцијалних банака имали мале изгледе да буду прихваћени, или би цена кредита била неприхватљиво висока. Оно што Фонд за развој издваја од сличних институција су ниске каматне стопе од један, три и пет одсто, зависно од врсте кредита и региона у који се пласира.

Међутим, из извештаја се види да Фонд за развој није поштовао прво начело свог рада — обезбеђивање равномерног регионалног развоја, укључујући развој недовољно развијених подручја — јер је највише новца одобрено фирмама у Београду, Новом Саду и Нишу. У извештају је указано на то да су власници привредних субјеката којима је одобрен кредит: Мирослав Мишковић, Жељко Митровић, Војин Лазаревић, Ненад Поповић, Топлица Спасојевић, Миодраг Костић, Небојша Човић, Зоран Дракулић, Мило Бурашковић, Борђе Антељ, Горан Перчевић, Предраг Ранковић Пеџони и други српски бизнисмени. Најви-

Новац добијали најмоћнији и то по закону

ше пара, по извештају Савета, добиле су фирме у већинском или стопроцентном власништву Мирослава Мишковића: „Делта-Макси“ — 100 милиона динара, „Делта аграр“ — 735 милиона динара, „Југохемија“ — 190 милиона динара, „Јухор експорт“ Јагодина — 185 милиона динара, што укупно за наведене фирме износи 1,2 милијарду динара. Кредити су одобрени и фирмама које су власништво Ненада Поповића: „АБС Минел трафо“ и „АБС Минел трансформатори“ — 619 милиона динара, као и „Руднал груп — Минел котлоградња“ Београд, који је власништво Војина Лазаревића — 508 милиона динара. Кредите је добио и „ФМП Железник“ — 530 милиона динара (Небојша Човић), али и власник „МК мерца“ Миодраг Костић — 300 милиона динара, као и „ЈУ поинт“ Зорана Дракулића —

360 милиона динара, „Пинк дигитал систем“ Жељка Митровића — 190 милиона динара.

Познати бизнисмен Топлица Спасојевић, власник „ПТМ group“, каже за наш лист да не жели да коментарише извештај Савета за борбу против корупције јер он „нема везе с истином“, додајући да се на да да ће ускоро продати све што има и отићи из Србије.

— Доста ми је оваког упирања прстом само зато што улажем и радим у својој држави. Нико мени није дао кредит, већ је новац дат за хладњачу у Апатину, једну од четири које постоје у Србији — тврди Спасојевић. — Да је новац усмерен у праву ствар потврђује то што се готово цела производња пласира у иностранство, што смо регионални лидер у продаји. Чак

Кamate у комерцијалним банкама бар дупле

Кредити које је узимала велика привреда увек су били јефтинији од цене новца за грађане те мале и средње предузетнике. Тако се камате за зајмове индексирале у еврима сада крећу око пет одсто на годишњем нивоу. Што се тиче динарских зајмова, њихову цену је увек диктирала инфлација, односно референтна стопа Народне банке Србије. Она је код нас, рецимо 2008, била чак 17 одсто па је и цена динарских зајмова морала да буде бар проценат виша. Сада је 8,5 процената па је за клијенте цена од девет до десет одсто на годишњем нивоу. Међутим, код привреде, посебно велике, динарски зајмови увек су имали слабу проћу. За позајмице у домаћој валути интересовање је увек било појачано само када је држава давала субвенције.

Д. В.

ни кредит, за који смо морали да дамо банкарске гаранције, није добијен по малим каматама већ плаћамо 4,5 одсто. Уз то смо платили и банкарски кредит. Очигледна је жеља да сви домаћи привредници и домаћа производња нестану и да сви радимо само за странце. Тако ће на крају и бити.

Компаније „Делта холдинга“ су кредите Фонда за развој Србије добиле по законом предвиђеној процедури и своје кредитне обавезе редовно измирују. То је саопштено из те холдинг компаније у власништву Мирослава Мишковића. Како истиче „Делта холдинг“, сви кредити су наменски трошени, обавезе су уредно сервисирале, са свим припадајућим каматама и без дана кашњења у отплати.

Љ. Малешевић